

NB. Ha úgy döntesz, hogy mégsem jöhetnél, nagyon kérek, értesíts, mert az én ittartózkodásom tartalma is a *te jövedeledtől függ, és egész jövendőmet e szerint kell, hogy intézzem.*

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti). Közl: KMVÍ II. 394-396.

¹ A levél a Bristol Szálló levélpapírján íródott.

² Veér Imre a húszas évek elején a Nagy György vezette Köztársasági Párt egyik kulcsembere volt, majd menekülni kényszerült, és Franciaországban az Emberi Jogok Ligájában folytatta tevékenységét. Egy ideig Károlyi híve volt, majd szakítottak. Veér egy darabig még a Ligában próbálkozott, majd hazatért. Itthon bebörtönözték. A háború után kiszagdapárti képviselő lett, a Sulyok-csoporthoz tartozott, s e csoport szétverése után visszatért Párizsba.

³ Károlyiné édesanyja hosszú betegség után, 1945. november 1-jén Budapesten hunyt el.

⁴ Londonban 1945. október 29.-november 10. közötti kongresszusán alakult meg a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség, ebből az alkalomból magyar delegáció is utazott Londonba.

160. BÖLÖNI GYÖRGY, GÁRDOS MÁRIA, HAMBURGER SÁNDOR KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1945. november 24.)

Kedves Elnök Úr,

Hamburgerekkel vagyunk együtt, és azt szeretnők, ha minél hamarább itthon lát-nánk Téged.

Sok szeretettel és örök ragaszkodással

Bölöni György

Drága Katinkám és Mihályom - gyertek-gyertek mielőbb, végtelen szeretettel várunk és szeretünk benneteket

Gárdos Máriaék

Kedves Elnök Úr!

Sok szeretettel és vágyakozással várjuk kedves Mindnyájukat. Reméljük, hogy az első magyaros vacsorát megérkezésük után nálunk fogyasszuk el. Miután a parádi üveggyár és a forrás az én illetékességem alá tartozik, a jogfolytonosság elve alapján a Parádi víz Parádon készült poharakban kerül felszolgálásra.

A viszontlátásig szeretettel és barátsággal köszönti k. Mindnyájukat

Hamburger Sándor

és felesége

Parád várja Károlyiékát, és mi is mindnyájan, kik szeretjük és hű hívei vagyunk

Itóka Bölöni

Hamburger Sándorné

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

161. BÖLÖNI GYÖRGY TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1945. november 25.)

On Te demande rentrer immédiatement Budapest stop proclamation République imminente présence absolument nécessaire assurer ton élection cabls arrivée affectueusement - Boeloeni Lukacs Fuerdoe

PIL 704. f. vegyes (távirat)

Arra kérnek, haladéktalanul térj vissza Budapestre. A Köztársaság kikiáltása a küszöbön áll. Jelenléted feltétlenül szükséges a megválasztásod biztosítására. Távirat megérkezett. Szeretettel – Bölöni, Lukács fűrdő

162. KIRÁDY ALADÁR KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Rákospalota, 1945. november 29.)

Mélyen tisztelt Elnök Úr:

Engedtessek meg nekem, tudtán kívül régi nagyrabecsülőjének, hogy a postaforgalom megindulásakor meggyőződéses tisztelettel és ragaszkodással köszönthessem.

Kérem szíves tudomásul venni, hogy mi gerinces és öntudatos, harcos emberek erős vágyakozással és reménykedéssel várjuk, hogy Elnök Úr körünkben mielőbb megjelenjen. Ahogy a föld alatt, külföldön gyártott és hozzánk jutott röpfüzetében sok évvel ezelőtt megígérte.¹

Bevallom, hogy távolmaradását – talán tévesen – az itteni helyzettel hozzuk összefüggésbe.

Nyilatkozatát a „Szabad Nép”-ben olvastuk.²

A Magyar Tanácsköztársaság idején, 1919-ben, a választásokkor a bpesti I. kerületben funkcionáltam, és örökösen büszke reminiscenciám marad, midőn nagyra becsült Elnök Úr fennkölt lelkületű Hitvese a Loránt út 22-ből pár sorban azt kérte tőlünk, hogy mint a Háztartási Alkalmazottak Szövetsége tagjának küldjünk egy szavazólapot.³ Ott és azután sok helyütt kiadósan megmagyaráztam, hogy mi a különbség a mi „Grófnék” és más sznob grófné és grófnő között.

Hódolatos, megkülönböztetett, mélységes tiszteletünket küldjük Hitvesének, és méltóztassanak elhinni, hogy szeretett Ádám fiuk szerencsétlen halála annak idején mély megrendülést és együttérzést váltott ki bennünk, tisztánlátó, igaz emberekben.

Nagybecsű engedelmével bemutatkozom: a rothadt közállapotoktól megundorodva még az első világháború előtt kivándoroltam az USA-ba, ahol 9 éven át dolgoztam. Voltam én ott konyhalegény, hajómázoló, napszámos, lőporgyári munkás, szénbányász a déli, szervezetlen, pokoli kőszénbányákban, később az Amerikai Magyar Népszava belső munkatársa, végül Illinois-ban jogtudományt tanultam. Közben az angol nyelvű Szocialista Párt lelkes és küzdő tagjává váltam. Innen tartom a barátságot Upton Sinclair elvtársammal, a világhíres íróval.

Saját erőmből felfelé íveltem odakünt, de pont 1914-ben hazajöttem özvegy, jóságos Anyámat meglátogatni. Rövidesen kitört a háború, bevonultattak, és elejétől végig szolgáltam.

Radikális, szélsőbaloldali érzelmű ember lévén, még 1918-ban, Kassák elvtárs lakásán Kun Bélához csatlakoztam és odaadó, önzetlen tevékenységet fejtettem ki mindvégig.

Persze a kapitalisták, feudalisták és plutokraták (a klerikálisokat illetően néhai Károlyi Gábor gróffal vagyok egy nézetten!) öntudatlan, szadista pribékjei engem is elfogtak, összeverték, és a *független* Bíróság börtönbüntetést mért rám. Letelte után a toncházba kísérték, internálás végett. Innen rendőri felügyelet[te]l és heti jelentkezési büntetéssel sújtottak.

Szerintük priuszos, bűdös kommunista voltam, állandó alkalmazáshoz nem juthattam, alkalmi munkák hozadékán tengődtünk, mindenünket eladtuk. Legjobb életéveimet elrabolták, jó Anyámat a sírba tették.